

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANHALTIJAT RY
HALLITUKSEN KOKOUS

5/2005

AIKA: Torstai 26.5.2005, klo 16.00

**PAIKKA: Uudenmaan ympäristökeskus, Asemapäällikönkatu 14, Itä-Pasila,
             Helsinki**

LÄSNÄ: Sini-Pilvi Saarnio, puheenjohtaja
             Camilla v. Bonsdorff
             Miira Riipinen
             Matts Finnlund
             Heidi Lyytikäinen
             Mari Pihlaja-Kuhna
             Katariina Serenius
             Jaana Lehtonen
             Vilja Tähtinen, sihteeri

Lisäksi: Ylitarkastaja Elise Sahivirta, Ympäristöministeriö (Ympäristönsuojeluosasto)

1 KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.14.

2 TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Muihin asioihin lisättiin Miiran valtuuttaminen Lontooseen EFAEP:n kokoukseen ja lausunto Prof. Ekroosin selvityksestä.

3 KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUS

Todettiin, että kokous on päätösvaltainen.

4 EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

5 YSV:N JA YMPÄRISTÖMINISTERIÖN YHTEISTYÖ

Camilla toivotti Elisen Sahivirran tervetulleeksi ja kiitti häntä osallistumisesta YSV:n hallituksen kokoukseen. Camilla kertasi lyhyesti YSV:n ja YM:n aiempaa yhteistyötä. Mm. Simo Mäkinen on aikanaan ollut YSV:n ”kummisetä” YM:ssä, samoin Riitta Rönn oli pitkäaikainen yhteistyökumppani. Vuotuisilla Lammin ympäristönsuojelupäivillä on myös perinteisesti ollut mukana YM:n edustajia ja siellä on vietetty mm. KyhL:n vuosijuhlia ja viime vuonna keskusteltiin kovasti selvitysmies Risto Mansikkamäen kuntien ympäristöhallinnon resurssiselvityksestä. Elise kertoi olevansa koulutukseltaan lakimies ja varsin tuore kasvo YM:ssä. Hän on tullut Mika Seppälän tilalle, oltuaan aiemmat 7 vuotta SYKE:ssa. Hänen vastuualuettaan ovat kaupan ja teollisuuden ympäristöluvut ja kunta-asiat.

Aluksi keskusteltiin Mansikkamäen raportin jatkosta. Selvitys on poikunut paljon lisäselvitystarpeita. Myös juuri postissa YSV:lle saapunut lausuntopyyntö professori Ari Ekroosin selvityksestä valtion ympäristölupahallinnon kehittämiseksi liittyy samaan selvitysten ketjuun. Myös tällä selvityksellä on vaikutuksia kuntapuoleen. Pohdinnassa ovat myös aluekeskusasiat ja niiden ja kuntien yhteistyön tiivistämisen mahdollisuudet ja toimivaltakysymysten mahdollinen uusjako. Mansikkamäki esitti paljon toimenpide-ehdotuksia, joiden nivominen yhteen on parhaillaan käynnissä YM:ssä. Lähtökohtana on ikään kuin se, että uusi ympäristönsuojelulaki on piakkoin saanut läpi täyden lupakierroksen, putsannut pöydän, jonka jälkeen lupakäytäntöä voidaan alkaa kehittää ja muuttaa. Tarkoitus on aloittaa käymällä läpi ympäristönsuojeluasetuksen laitosluettelo ja pohtia onko luvitus vai joku muu ohjauskeino milläkin alalla tehokkain ohjauskeino. Kehittämisen alla ovat myös YSL:n seurannan luominen ja BAT- ja EMAS- ohjeistukset. Ensin on kuitenkin tarkoitus keskittyä lupamenettelyn kehittämiseen. Tässä toimijana on mm. Antero Honkasalon vetämä normiohjaustyöryhmä, joka toimii ainakin vuoteen 2006 keskittyen aluksi tutkimukseen.

Näyttää siltä, että vastaus kuntien ympäristönsuojelun resurssipulaan YM:n puolelta tulee olemaan lupakynnyksen nostaminen ja/tai lupamenettelyjen keventäminen. Myös maksupolitiikan pohdinta alkaa syksyllä 2005. Esimerkkeinä jatkotoimenpiteistä Elise Sahivirta mainitsi:

- MURAUUS –työryhmä: kiviainesten, louhinnan ja asfalttiasemien lupakäytäntöjen pilottiko-keilu, jossa kokeillaan kevennettyä lupamenettelyä ja asetusten vaatimuksiin perustuvia mallipäätöksiä (työryhmän ehdotukset lausunnonle lähiaikoina)
- vasta perustettu JAPO –ryhmä (jakeluasemat pohjavesialueilla) vrt. Moraus -ryhmän tehtävät: mallipäätökset ja asetuksella tarkennetut vaatimukset. Toteutetaan pääasiassa virkatyönä

Kuntien resurssiongelmat on tunnustettu ja tunnistettu YM:ssä ja niistä ollaan huolissaan. YM ei ole kuitenkaan halunnut lähteä samalle ”pakotuslinjalle” kuin STM, jonka kuntiin kohdistuva ohjaus on tiukempaa ja kokeilut radikaalimpia (kuten YTAKE ja KEKO). YM tukee kuitenkin tarvittaessa YTAKE-hankkeiden kaltaisia yhteistyö- ja kehityshankkeita kuntapuolella. Keskusteltu on ja tutkittavana myös ympäristönsuojelun osaamiskeskusten kehittäminen ja mahdollisesti pelkästään alueelliseen toimivaltaan perustuvan työnjaon purkaminen.

Elise Sahivirran mielestä yksi ongelma on, ettei kunnista ole tarpeeksi systemaattista seuranta-tietoa esim. YSL:n vaikutuksista, mikä tarkoittaa, että myös toimenpiteiden kohdistaminen on vaikeaa. Tulossa on myös uusi valvontaohje aluekeskuksille, jota myös kunnat voivat käyttää, vaikkei YM voi suoraan kuntia ohjeistaakaan. Myös kunta-VAHTI-järjestelmä pitäisi saada toimimaan. Myös laatutyötä tulisi kehittää, saada koottua esimerkiksi hyviä esimerkkejä menetelmistä. Eräs esimerkki tästä on kesällä alkava hyvien lupamääräysten sähköisen ”pankin” kehittäminen. Elise toivoo kovasti palautetta ja yhteistyötä näissä asioissa YSV:n ja sen jäsenistön kanssa. Yhteistyötä voidaan tehdä etenkin koulutuksessa ja tiedon kulun kehittämisessä ympäristönsuojeluhallinnon eri tasojen välillä.

Seuraavaksi keskusteltiin yleisesti YM:n ja YSV:n mahdollisesta yhteistyöstä jatkossa. YSV hallituksen mielestä YM on välillä liian kaukana esim. kuntatasosta ja turhan byrokraattinen. YM voisi jatkossa paremmin hyödyntää mm YSV:n tarjoamaa ainutlaatuista verkostoa ja asiantuntemusta kuntakentässä. YSV:n hallitus on sitä mieltä, ettei olennaisins kysymys kuntien ympäristöhallinnon resurssipulassa ole YM:n näkemyksen mukaan luparuuhkan purkaminen, vaan yleinen kokonaisvaltaisempi tehtäväkentän tarkastelu on tärkeämpää. Voi olla jopa, että ajateltu lupakäsittelyjen siirtäminen pois kuntatasolta heikentää kunnallisen ympäristöhallinnon asemaa entisestään, koska luvat ovat paikallistasolla arvostusta, tuloja ja lain taustatukea antava ”pakollinen” tehtävä, jonka poistaminen mm. luottamusmiesten mielestä voi tarkoittaa, että vähäisiä resursseja voidaan entisestään vähentää. Tärkeää lupakysymysten ohella olisi kaiken pienen, mutta työlään tehtäväkentän (kuten tarkastukset ja valvonta) maksullisuuden pohtiminen, toisaalta

vaarana on siinä ympäristönsuojelutyön maineen muuttuminen entistä negatiivisemmaksi. Maksudollisuutta mietittävä tarkkaan, etteivät sivulliset tai ulkopuoliset joudu vahingossakaan maksu-miehiksi. YSV:n mielestä erittäin kannatettavaa olisi aluekeskusten ja kuntien yhteistyön kehittäminen siihen suuntaan, että aluekeskuksista annettaisiin tukea, jopa patistettaisiin, kunnan hallintoa, saman tapaan kuin nyt toimitaan kaavoituksen puolella. Kaavoituksen ”kehityskeskustelut” voisivat toimia mallina myös ympäristönsuojelussa. Aluekeskus voisi olla tärkeä taustatuki kunnalliselle tasolle. Tällä hetkellä tilanne on hyvin erilainen eri aluekeskusten alueilla.

YSV:n mielestä YM tuntuu unohtaneen paikallistason ympäristöhallinnon, vaikka puhetta kuntasektorin tukemisesta onkin ollut paljon viime vuosina. YM:stä on usein painotettu, ettei voida puuttua kunnan itsehallintoon, mutta kunnan ympäristönsuojeluviranhaltijan näkökulmasta ylempää hallinnosta tulevat vaatimukset ja ohjeet olisivat kuitenkin tärkeä selkäranka perusteltaessa ympäristönsuojelun tehtäviä tai tarpeita kunnan itsehallinnon sisällä. Paikallistuntemus on ympäristönsuojelussa hyvin tärkeää ja siksi kunnallinen ympäristönsuojeluviranomainen ja hänen asiantuntemuksensa on tärkeä linkki. YSV:n hallitus toivoo, että YM lähtisi seikkailulle ja vaikka jalkautumaan kuntiin ja toisi tullessaan kuntiin myös arvovaltaa ja arvostusta, jota monelta yksinäiseltä kuntatason ympäristöviranhaltijalta puuttuu. Yhteistyö voisi olla koulutusten tai muiden tilaisuuksien järjestämistä (esim. Lammin päivät), lausuntojen pyytämistä ja kuntien edustajien pyytämistä työryhmiin. YSV ry:llä on hyvä verkosto paikallistason kokemusta, ja tätä mielellään tarjotaan YM:n käyttöön.

Jatkossa pelkän luparuuhkan helpottaminen ei ole riittävä vastaus kuntien resurssipulaan, koska esim. lupamenettelyn korvaaminen ilmoitusmenettelyllä voi vain vaikeuttaa tilannetta. Sinänsä tärkeiden ja aikaa vievien erityistehtävien pohtimisessa on usein unohdettu kokonaan kuntien yleinen ympäristönsuojelutyö ja yleistehävät ympäristönsuojelun edistämässä. Erityistehtävien alueellistamiseen ja yhteistyöhön kuntatasolla kaivattaisiin myös ohjeistoa ja malliesimerkkejä sekä kokeiluihin myös rahallista tukea.

Tämän tyyppinen keskustelu on tärkeää ja sitä jatketaan syksyllä YM:ssä ja Lammin päivillä. Elise kutsui YSV:n hallituksen pitämään kokousta YM:ssä.

6 YHTEISTYÖ YKL:N KANSSA, ”RAUTALANKAMALLI”

Keskusteltiin YKL:n tekemän palkankorotusneuvotteluiden rautalankamallin lähettämisestä kuntakentälle. Päädyttiin siihen, että lähetetään rautalankamalli YSV:n hallituksen saatekirjeen kera sähköisenä YSV:n jäsenistölle, joiden toivotaan levittävän tietoutta sitten eteenpäin naapurikuntiin ja esim. luottamusmiehilleen. Myöhemmin syksyllä työstetään yleisempi kirje, joka voidaan lähettää kuntiin. Selvitetään yhteystietojen saamista esim. Kuntaliitosta. (vastuuhenkilönä Miira)

7 LAMMIN PÄIVIEN SUUNNITTELU

Lammin päivien suunnitteluun toivotaan mukaan myös hallituksen ulkopuolisia. Ari Ekroosia on jo pyydetty, mutta hän ei ilmeisesti voi tulla. Teemoiksi mietittiin maataloutta, jätevesiasiaa, betonijätettä, PIMA-asetusta. YM:n yhteyksiä hoitaa CVB, Kuntaliittoon on yhteydessä Miira, YTAKE-henkkeiden esimerkkejä miettii Jaana. Tämänvuotiseksi näyttelyteemaksi valittiin huussit ja kuivakäymälät. Laitte-edustajille varataan tällä kertaa myös puheenvuorot päivien ohjelmaan. Näytteilleasettajien kutsuja ja ilmoittautumisia hoitavat Miira ja Heidi.

8 UUDET NETTISIVUT

Uudet päivitetty Ramasa Oy:n tekemät sivut on avattu. Pieniä toimintahäiriöitä on vielä löytynyt, mutta päätettiin hyväksyä ja maksaa sivut. Tilataan myös Ramasan tarjoamaan hintaa yhden vuoden päivityspalvelut Ramasalta. Pieniä päivityksiä voi tehdä myös itse. Hyväksytään myös vanhojen sivujen irtisanominen osuuskunta Kaapelin palvelimelta.

9 MATKA-AVUSTUKSESTA PÄÄTTÄMINEN

Päätettiin myöntää Patrik Skultille hänen Grönlantiin kohdistuvaa opintomatkaansa koskeva 200 euron matka-avustus. Avustuksen saaja velvoitetaan vastineeksi laatimaan matkaraportti matkastaan ja toimittamaan se YSV: ry:lle.

10 MUUT ASIAT

Valtuutetaan Miira Riipinen edustamaan YSV ry:tä EFAEP:n vuosikokouksessa Lontoossa juhannuksena 23.–24.6.2005.

YSV:n saamaan lausuntopyyntöön Ekroosin selvityksestä valtion ympäristölupahallinnon kehittämiseksi pyydetään lisää aikaa, jonka Elise Sahivirta myönsi saman tien. Lausuntoa valmistelevat Katariina, Heidi ja Mari, muuta kommentoivat sähköpostitse luonnosta.

11 SEURAAVA KOKOUS

Seuraava kokous pidetään tiistaina 14.6.2005, jossain mukavassa kesäisessä paikassa. Sini selvittelee sopivan paikan.

12 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen 19.15

Sini-Pilvi Saarnio
Puheenjohtaja

Vilja Tähtinen
Sihteeri